

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13,34)

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

web: poienita.iasi.mmb.ro | mail: parohia.poenita@yahoo.ro

www.facebook.com/parohiapoenita

Duminica a 3-a după Rusalii

Profetul Natan îl mustră pe împăratul David pentru nedreptatea săvârșită.

De ce a scris David Psalmul 50?

Ioan-Lucian Radu

Pentru a înțelege bine psalmul, este nevoie să cunoaștem starea în care se afla David atunci când l-a scris și motivele care l-au determinat să-l scrie.

Profetul Natan îl mustră pe împăratul David pentru nedreptatea săvârșită.

Psalmul 50, unul dintre cei 7 psalmi penitențiali ai proorocului David, este o creație literară de o profunzime excepțională, care surprinde în amănunt starea degradată a omului căzut în păcat, dar și pocăința pe care acesta este dator să o facă, pentru a restabili legătura cu Dumnezeu, ruptă atunci când omul își întoarce fața, din spre Dumnezeu, spre fărâdelețe.

Proorocul și împăratul David, așa cum ni-l arată Sfânta Scriptură, este un om în care se regăsesc toată înălțimea ființei umane, dar și tot zbuciumul acesteia. Pentru a înțelege bine psalmul, este nevoie să cunoaștem starea în care se afla David atunci când l-a scris și motivele care l-au determinat să-l scrie. Su-

prascierea psalmului ne dă chiar primul indiciu: „Întru sfârșit. Psalm al lui David. În vremea când a intrat la dânsul Natan Proorocul, după ce intrase el la Batșeba, femeia lui Urie”.

Cartea a doua Regilor, în capitolul 11, ne istorisește că David căzuse adânc în păcat. Acest păcat a fost urâciune înaintea lui Dumnezeu, atât prin gravitatea lui, care atrăgea automat moartea, cât și prin urmările lui, deoarece dușmanii lui Dumnezeu, închinătorii la idoli, care cunoșteau viața curată pe care o avusese regele David până atunci, primeau acum un motiv de a lua în bațjocură numele lui Dumnezeu, căruia acesta îi slujea.

Parabola profetului Natan, care îl trezește pe David

După cum ne mărturisește Sfânta Scriptură,

Sinaxar

Sfântul Mucenic Iulian s-a născut într-o familie de nobili. A trăit în Tarsul Ciliciei în vremea lui Dioclețian. Sfântul Mucenic Iulian când a primit moartea mucenicească era în vârstă de 18 ani. Persecutorii l-au torturat timp de un an încercând să-l facă să se lepede de credința în Hristos. Aceștia au arestat-o pe mama lui Iulian, silind-o să-și convingă fiul să se lepede de Hristos, dar ea l-a sfătuit să meargă la moarte cu mulțumire, cu nădejde și cu bucurie. Sfântul Mucenic Iulian a fost legat într-un sac, plin cu șerpi veninoși, pe care l-au aruncat în mare.

Sfintele moaște ale Sfântului Mucenic Iulian au fost aduse de valuri la mal, iar credincioșii le-au găsit și le-au îngropat cu cinste la Alexandria, în anul 290. Moaștele au fost mutate după un timp în Antiohia.

Într-o seară, pe când se plimba pe acoperiș, proorocul a zărit-o, făcând baie, pe Batșeba, soția generalului său, Urie, care, de altfel, era unul dintre cei mai devotați oameni ai săi. Aprinzându-se de poftă, proorocul a trimis o slugă să i-o aducă pe femeie, care era de o frumusețe răpitoare. Folosindu-se de calitatea de rege, el se culcă cu femeia, care rămâne însărcinată. Acesta a fost începutul răului. David este conștient de consecințele grave ale faptei sale, căci legea lui Moise prevedea, în astfel de cazuri, pedeapsa cu moartea, atât a bărbatului, cât și a femeii (Levitic 20, 10; Deuteronom 22, 22) și încearcă s-o ascundă, trimițându-i acasă de pe câmpul de luptă pe generalul său, Urie, în speranța că va putea transfera responsabilitatea pentru copil în seama acestuia. Însă Urie, arătându-și devotamentul pe care îl avea față de rege și față de camarazii săi de arme, care erau erau în toiul luptei, nu dorește să meargă acasă, refuz care îl pune pe rege în situația de a fi nevoit să-l omoare, pentru a nu i se afla nelegiuirea, trimițându-l la luptă într-un loc unde avea să moară cu siguranță. (continuare pag. 2)

De ce se trag clopotele pentru cei adormiți?

Parohia, ca adunare euharistică în jurul Sfântului Altar și a dumnezeieștii Liturghii, a trăit dintotdeauna bucuria, dar și momentele de întristare, ca evenimente liturgice comune. Dacă în momentele de bucurie Biserica a fost alături de credincioșii săi, cu atât mai mult în clipele de încercare, creștinii au fost un singur trup. Din motive practice, evenimentele liturgice din viața comunității trebuiau aduse cumva la cunoștința tuturor. Așa a ajuns Biserica să se gândească la modalitatea de a face aceste anunțuri. Conform istoriei cultului creștin, în epoca persecuțiilor a apărut, pentru prima dată, un ciocănel din lemn. Cu el se bătea în ușile creștinilor, pentru a-i anunța locul desfășurării Liturghiei. Acest obiect s-a păstrat până astăzi, când se bate toaca – prin care credincioșii sunt anunțați

de începerea unei noi zile liturgice.

După încetarea persecuțiilor împotriva creștinilor și libertatea oficiii cultului creștin, Biserica a recurs și la alte metode de a-și anunța bucuria și momentele liturgice. Chiar dacă clopotul era cunoscut de mai mult timp în nordul Africii și în Extremul Orient, creștinii au folosit această metodă de anunțare relativ târziu, în secolul al VI-lea. Atunci, după tradiție, Sfântul Paulin de Nola din Campania a instalat lângă biserica sa un clopot din aramă, în care se lovea cu un baston.

Dacă din punct de vedere istoric, vorbim despre o necesitate practică a folosirii clopotului, teologia creștină i-a acordat și o interpretare simbolică. Sunetul clopotului exprimă bucuria triumfătoare a Bisericii, așa cum subliniază un stih din slujba de sfințire a clo-

potului: „*Toți cei care pot auzi glasul lor în zi și în noapte, să se împărtășească de sfințenia sfinților*”. Astfel, practica Sfintei Biserici a statornicit ca și moartea unui membru al parohiei să fie anunțată prin sunetul tânguitor al clopotului. Din punct de vedere simbolic, sunetul lui reprezintă trâmbița prin care suntem înștiințați de îngeri despre cea de-a doua venire a Mântuitorului Iisus Hristos.

Dincolo de această interpretare simbolică și mistică, tragem clopotul pentru cel adormit cu dorința de a anunța întreaga comunitate că cineva drag nouă, un membru al Trupului lui Hristos a adormit întru Domnul, iar cei care aud sunetul tânguitor să își aducă aminte să se roage pentru sufletul creștinului mutat în Împărăția lui Dumnezeu.

(Nicolae Pintilie | Sursa: doxologia.ro)

De ce a scris David Psalmul 50?

(continuare din pag. 1)

Astfel, David săvârșea două păcate grele, ambele pasibile de pedeapsa cu moartea. Însă omul care căzuse în păcate așa de grave nu era un om obișnuit. Era un prooroc, un om înțelept, încercat, un sânguinos slujitor al Domnului, după însăși mărturia Lui: „*Aflat-am pe David al lui Iesei, bărbat după inima Mea, care va face toate voile Mele*” (Fapte 13, 22). Cinstea de care se bucura David înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor nu l-au putut feri, însă, de cădere sau poate că tocmai aceasta i-au adus-o.

Cu un singur pas, s-a afundat în adâncurile cele mai de jos ale necurăției, adăugând păcat după păcat. Și timp de un an nu și-a cunoscut căderea, nu s-a pocăit. Probabil că, în acest timp, David și-a continuat viața ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, slujind cu același zel lui Dumnezeu și împărțind dreptatea în poporul său, pentru că Sfânta Scriptura nu ne menționează nimic contrar acestui lucru, însă conștiința sa a fost adormită, cu privire la fapta până când ceva exterior nu i-a trezit sentimentul de vinovăție. Pentru aceasta, abia după ce regelui i se naște copilul zămislit în adulter, Dumnezeu îl trimite pe proorocul Natan, care nu îl muștră pe față, ci îl lasă să se judece singur, ca unul ce avea datoria de a face judecata în poporul lui Israel, spunându-i o întâmplare: „*Erau într-o cetate doi oameni: unul bogat și altul sărac. Cel bogat avea foarte multe vite mari și mărunte, iar cel sărac n-avea decât o singură oiță, pe care el o cumpărase de mică și o hrănise și ea crescuse cu copiii lui. Din pâinea lui mâncase și ea și se adăpase din ulca lui, la sânul lui dormise și era pentru el ca o fiică. Dar iată că a venit la bogat un călător, și gazda nu s-a îndurat să ia din oile sale sau din vitele sale,*

ca să gătească cină pentru călătorul care venise la el, ci a luat oița săracului și a gătit-o pe aceea pentru omul care venise la el” (II Regi 12, 1-4). La auzul acestei fărădelegi, regele s-a mâniat foarte tare și a zis: „*Precum este adevărat că Domnul este viu, tot așa este de adevărat că omul care a făcut aceasta este vrednic de moarte. Pentru oaie el trebuie să întoarcă împătrit, pentru că a făcut una ca aceasta și pentru că n-a avut milă*” (II Regi 12, 5-6). Abia atunci, profetul Natan îl face conștient de vinovăția faptei sale și îi arată că, făcând moarte de om, sabia va atârna în veac deasupra casei sale, iar pentru că a luat femeia altuia, femeile sale vor fi luate de către altul.

Căderea și ridicarea proorocului David

La auzul acestei muștrări, David nu s-a împotrivit, ca Adam, ci a strigat, revoltat împotriva lui însuși: „*Am păcătuit înaintea Domnului!*” (II Regi, 12, 12). Un om simplu îi vorbise împăratului îmbrăcat în purpură, însă acesta din urmă nu se mai folosește de puterea ce o are, ca odinioară, căci vede în fața sa, nu un muritor de rând, ci pe Cel care l-a trimis. Nu mai este orbit de mulțimea oștirilor din jurul său, ci vede în fața sa mulțimea oștirilor îngerești și tremură în fața Celui nevăzut, ca și cum ar fi văzut. De la această înțelegere și recunoaștere a păcatului vine și îndreptarea, deoarece Dumnezeu nu dorește moartea păcătoșului, ci să se întoarcă și să fie viu. Pentru că s-a judecat singur pe sine și s-a osândit, fiind gata, să primească moartea cu care singur pedepsise pe cel vrednic de o faptă ca a lui, proorocul Natan a zis: „*Domnul a ridicat păcatul de deasupra ta și nu vei muri!*” (II Regi 12, 13).

Deși fericitul David a auzit cuvintele de ier-

tare, totuși împăratul n-a lăsat pocăința, ci se îmbrăca cu sac, în loc de porfiră și ședea pe cenușă și pe jos, în locul tronului ferecat cu aur. Dar nu numai că ședea pe cenușă, ci chiar și mâncă cenușă precum însuși ne spune: „*Că cenușă am mâncat, în loc de pâine, și băutura mea cu plângere am amestecat-o*”. (Psalmul 101, 10). De faptul că David nu face doar o simplă conștientizare a păcatului, ci este vorba de o reală părere de rău și de o întoarcere din calea păcătoasă o arată adâncă smerenie la care a ajuns cel care nu ezitase să facă adulter și crimă, ilustrată în versurile psalmului 50.

Așadar, iată cum a ajuns proorocul David să-și cunoască păcatul și de ce a zis: „*fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea*” (Psalmul 50, 4). Simțul dreptății, pe care David îl avea, îl împinge să scrie psalmul. Deși păcatul se săvârșise în mare secret, el devenise cunoscut, dând prilej dușmanilor lui Dumnezeu să-L hulească (II Regi 12, 13-14) și era un lucru normal ca mărturisirea să fie publică, precum era și păcatul.

Căderea și ridicarea proorocului David, care a dat naștere psalmului 50, acestei rugăciuni de pocăință de o atât de mare profunzime, a rămas ca pildă pentru toate generațiile, spre trezirea conștiinței păcătoșeniei lor. Despre acestea, Fericitul Augustin spune: „*Le-aș povesti acestea celor care nu au făcut așa, ca să vegheze, să-și păstreze curăția și, luând aminte cum a căzut un om mareț, ei, care sunt mici, să se teamă. Dar, dacă cineva care a căzut deja și care are în conștiința sa un lucru rău aude aceste lucruri, să ia aminte la cuvintele psalmului. Să ia aminte la gravitatea răni, dar să nu dispere din cauza slavei Doctorului... La voi nu a fost trimis profetul Natan, ci însuși David a fost trimis. Auziți-l cum plânge și cu el plângeți! Auziți-l cum suspină și cu el suspinați! Auziți-l cum se îndreaptă și cu el vă bucurați!*”

Ioan-Lucian Radu | Sursa: doxologia.ro